

Jongeren met een migratieachtergrond & hun keuze voor techniek

Uit instroomanalyses blijkt dat jongeren met een met een Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse of Turkse migratieachtergrond relatief minder vaak voor een technische richting of opleiding kiezen in het vmbo en mbo

In dit onderzoek leren we van de ervaringen van deze doelgroep die wél voor techniek heeft gekozen.

We deden kwalitatief onderzoek:

onder **27** jongeren

in het

vmbo +mbo

waarvan

23 jongens

4 meisjes

deels uit grootstedelijke omgeving en deels uit dorpjes in landelijke regio's.

Weinig in aanraking met techniek

Jongeren met een migratieachtergrond doen – buiten het onderwijs – weinig ervaringen op met techniek. Vaker dan jongeren met een autochtone achtergrond groeien ze op in Randstedelijk gebied. Ze missen schuren, werkplaatsen en garages waarin ze aan de slag kunnen. Ook hebben ze weinig technische rolmodellen in hun omgeving. Daarom ligt een keuze voor techniek een stuk minder voor de hand.

“Ze kunnen eerder met techniek beginnen. Je bedenkt al op de basisschool al wat je wilt worden. En niemand zegt iets over techniek dus je denkt er niet aan.”

Cem, mbo-student

Advies

Vergroot zichtbaarheid van techniek

Eerste techniekervaring op middelbare school

Wanneer je weinig met techniek in aanraking komt, heb je vaak een beperkt beeld van techniek. Pas op de middelbare school deden de meeste ondervraagden hun eerste techniekervaring op. Daarom is voor jongeren met een migrantenachtergrond gevarieerd en breed techniekonderwijs éxtra belangrijk. Door een vroege kennismaking met techniek kunnen deze jongens en meiden ontdekken of ze interesse of talent voor techniek hebben.

“We hadden op mijn vorige school alleen dingetjes met hout. Ik vond techniek toen echt saai en dacht dat het niks voor mij was. Nu heb ik elektriciteit helemaal ontdekt. Elke les los ik weer een nieuwe puzzel op.”

Philip, vmbo-leerling PIE

Advies

Biedt gevarieerd en verbreedend techniekonderwijs aan:

- 1 Zorg dat scholieren zelfstandig aan de slag kunnen**
- 2 Geef ruimte en verantwoordelijkheden, want dat motiveert**
- 3 Zorg voor een goede simulatie van de beroepspraktijk**

Een betrokken techniekdocent en mentor

Die eerste positieve kennismaking is meestal nog niet genoeg om de keuze voor techniek te maken. Er is meer nodig. Bijvoorbeeld een mentor of decaan die het plezier of talent voor techniek herkent, dit stimuleert en zelfvertrouwen geeft. Ook kan deze een actieve rol vervullen bij advies voor profiel- en studiekeuze.

De ideale techniekdocent:

- is geduldig en begripvol
- laat jongeren ervaren en heeft zelf ervaring in de beroepspraktijk
- geeft, één op één, opbouwende feedback en complimenten

Advies

Vergroot technisch zelfvertrouwen en zorg voor een positieve leeromgeving

“Ik heb wel geluk dat ik nu techniek doe hoor, want ik had het nooit uit mezelf gekozen. Mijn docent zag dat ik aanleg had en stimuleerde me. Nu ben ik echt blij want anders had ik ook gewoon economie gekozen net als mijn vrienden.”

Ali, vmbo-leerling BWI

Steun van ouders

Ouders spelen een sleutelrol: het is voor jongeren met een migratieachtergrond een voorwaarde dat hun familie positief is over een technische toekomst.

De jongeren uit dit onderzoek – die dus wél voor techniek hebben gekozen – gaven aan dat hun ouders techniek een verstandige keuze vinden, mede door de goede kansen op de arbeidsmarkt. Ook zijn zij trots dat hun kind via techniek betekenisvol werk doet waarmee hij/zij bijdraagt aan de samenleving.

“Mijn moeder vindt het juist leuk dat ik niet net als de rest van de familie als de rest gewoon zorg kies, maar iets ander doe. Ze vindt het bij me passen dat ik juist andere keuzes maak. Haar mening is voor mij erg belangrijk.”

Sheila, mbo-student

Advies

Betrek ouders actief bij proces van studiekeuze

Beeldvorming over techniek

Naast interesse en talent, zien we dat de potentie van het toekomstperspectief een belangrijke drijfveer is voor deze doelgroep bij de keuze voor techniek.

De jongeren in dit onderzoek noemen onder andere de volgende voordelen van een toekomst in de techniek:

- Techniek biedt baanzekerheid en een goed salaris.
- Techniek biedt de kans om later betekenisvol werk te kunnen doen: op sociaal vlak, oplossingsgericht of door bij te dragen aan de ontwikkeling van de publieke ruimte.
- Techniek als middel om andere persoonlijke doelen te bereiken: doorstuderen, ondernemer worden, of zo snel mogelijk het schoolse onderwijs afronden.

“Het allerliefst heb ik gewoon een eigen zaak. Dan word ik succesvol en heb ik geen geldzorgen. Ik wil gewoon een normaal leven leiden met een vrouwtje en kindjes. En gewoon alles goed geregeld, dan kan ik ook mijn ouders een beetje geld geven.”

Mehmet, mbo-student

Advies

Benadruk de potentie van een toekomst in de techniek

Diversiteit en techniek

Jongeren met een migratieachtergrond zijn zich bewust van hun uitzonderingspositie in de overwegend witte technieksector. Hoewel enkele jongeren voordelen ervaren en hun unieke positie als voordeel zien, ervaren de meeste jongeren in dit onderzoek hun migratieachtergrond als nadeel in de techniekwereld.

Advies

Ontwikkel als onderwijs en bedrijfsleven samen mét jongeren een aanpak tegen discriminatie

De interviews met de mbo jongeren geven een sterke indicatie dat de nadelen die zij ervaren in de techniekwereld een serieus aandachtspunt is. Hoe verder deze jongeren komen in de techniekwereld, hoe meer ze te maken krijgen met negatieve vooroordelen en discriminatie, vooral binnen het mbo en stage-ervaringen.

“Als ik aan witte mensen vertel dat ik een technisch profiel doe en autocross doe, reageren ze verbaasd dat het niet bij me past. Ik moet extra mijn best doen om te laten zien dat ik als getinte persoon het wel kan in de techniek. Ik vind dat wel jammer.”

Ronny, vmbo-leerling PIE

Lees het volledige rapport:

Publicaties

Platform
Talent voor
Technologie

www.ptvt.nl